

Direktoru Centra za doktorske studije UCG i predsjedniku Odbora za doktorske studije
prof. dr Predragu Miranoviću

Predmet: Inicijativa za Izmjene u organizaciji Doktorskih studija: *Jezik, književnost* na
Filološkom fakultetu

Poštovani prof. Miranoviću,

U prilogu Vam dostavljam djelimično izmijenjen plan Doktorskih studija: *Jezik, književnost* na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Molim Vas da podržite navedene izmjene, koje su neophodne iz sljedećih razloga:

1. U materijalu za akreditaciju doktorskih studija izostao je prilog koji se odnosi na predmete iz grupe OZP 2, usljed čega je protumačeno da je naziv doktorskih studija (*Jezik, književnost*) zapravo i naziv diplome koja se stiče nakon završetka ovih studija;
2. Iz navedene omaške proistekla je i nemogućnost razdvajanja osnovnih usmjerenja na doktorskom studiju Filološkog fakulteta, odnosno neophodno opredjeljenje doktoranda za oblast Nauka o jeziku ili Nauka o književnosti;
3. S obzirom na to da u vrijeme akreditacije nijesmo raspolagali kadrovskim potencijalom koji bi ispunio posebne uslove tražene od strane Centra za doktorske studije UCG, nismo bili u mogućnosti da temeljno razdvojimo Nauku o jeziku i Nauku o književnosti, pa to činimo prilogom uz ovaj dopis.

Vaša inicijalna podrška u pogledu predloženih izmjena omogućila bi nam da već od naredne akademske godine pristupimo realizaciji doktorskih studija u skladu sa provjerenom praksom u okruženju i da unaprijedimo kvalitet nastave na najvišem nivou akademskog obrazovanja.

1. Plan realizacije nastave za studijsku 2017/2018. godinu:

DOKTORSKE STUDIJE: JEZIK, KNJIŽEVNOST

Nauka o književnosti

NAZIV PREDMETA	OBAVEZNI	IZBORNI	SEMESTAR	ECTS	FOND ČASOVA
Pregled književnih teorija OZP1	X		I	7	5
Književnost i kulture u kontaktu OZP2	X		I	7	5
Metodologija naučnog istraživanja SIP	X		I	7	5
Izborni predmet I IP1		X	I	9	5
Izborni predmet II IP2		X	II	10	5
Polazna istraživanja	X		II	20	
Istraživanje i objavljivanje rada na međunarodnoj konferenciji			III	30	
Istraživanje i objavljivanje rada na međunarodnoj konferenciji			IV	30	
Objavljivanje rada na SSCI/A&HCI			V	30	
Izrada i odbrana doktorske disertacije			VI	30	

*OZP1 – obavezni izborni predmet 1: prof. dr Vesna Kilibarda, Pregled književnih teorija

OZP2 – obavezni predmet 2: prof. dr Marija Krivokapić, Književnost i kulture i kontaktu

IP 1 – Izborni predmet 1

IP2 – Izborni predmet 2

SIP – Slobodni izborni predmet (iz grupe MONIR; u nadležnosti Centra za doktorske studije)

Nauka o jeziku

NAZIV PREDMETA	OBAVEZNI	IZBORNI	SEMESTAR	ECTS	FOND ČASOVA
Pregled lingvističkih teorija i metoda OZP1	X		I	7	5
Lingvokognitivna istraživanja OZP2	X		I	7	5
Metodologija naučnog istraživanja SIP	X		I	7	5
Izborni predmet I IP1		X	I	9	5
Izborni predmet II IP2		X	II	10	5

Polazna istraživanja	X		II	20	
Istraživanje i objavljivanje rada na međunarodnoj konferenciji			III	30	
Istraživanje i objavljivanje rada na međunarodnoj konferenciji			IV	30	
Objavljivanje rada na SSCI/A&HCI			V	30	
Izrada i odbrana doktorske disertacije			VI	30	

*OZP1 – obavezni izborni predmet 1: prof. dr Rajka Glušica, Pregled lingvističkih teorija
OZP2 – obavezni predmet 2: prof. dr Ana Pejanović, Lingvokognitivna istraživanja
IP 1 – Izborni predmet 1
IP2 – Izborni predmet 2
SIP – Slobodni izborni predmet (iz grupe MONIR; u nadležnosti Centra za doktorske studije)

Programi za OZP1 i OZP2:

Naziv predmeta: Pregled književnih teorija OZP 1			
Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Obavezni	I	7	5
Studijski program: Doktorske studije Filološkog fakulteta – Nauka o književnosti			
Uslovljenost drugim predmetima:			
Ciljevi izučavanja predmeta: Da studente upozna s pojmom književne teorije i najznačajnijim predstavnicimaknjiževno-teorijske misli u hronoloskom rasponu od antičkog do savremenog doba			
Sadržaj predmeta: Književna teorija, istorija i kritika – pojmovi i njihov međuodnos. Osnovna obilježja dijahronijskog toka književnih teorija do XX vijeka. Platonovi pogledi na književnost. Aristotelova Poetika. Književne teorije poslije Platona i Aristotela. Rimske književne teorije (Ciceron, Horacije, Kvintilijan). Plotin i srednji vijek Književne rasprave u humanizmu i renesansi. Novine u renešansnim teorijama u odnosu na antiku. Izgrađivanje klasicističke poetike. Francuska Plejada. Baolo. Prosvijećenost. Didro. Poetike romantizma. Glavne ideje u Njemačkoj. Romantičarske književne teorije u Engleskoj i Francuskoj. Pregled književnih teorija realizma. Ruska radikalna kritika. Književna estetika Ipolita Tena. Antirealističke tendencije parnasovaca. <i>L'art pour l'art</i> i kult forme. Bodler. Ideje simbolizma u francuskoj, ruskoj i engleskoj književnosti. Književna misao u Njemačkoj između naturalizma i ekspresionizma. Ničeovo objašnjenje tragedije Formalistička književna teorija u Rusiji. Futurizam u Italiji i Rusiji. Teorija ekspresionizma u Njemačkoj. Raznovrsnost savremenih teorijskih usmjerenja.			

Opterećenje studenta:
Ishodi: Nakon što položi ovaj ispit student/kija bi trebalo da: 1. Prepozna i opiše dijahronijski razvoj teorije književnosti; 2. Razumije istorijski i društveni kontekst nastanka i razvoja teorije književnosti; 3. Interpretira književne tekstove koji pripadaju različitim književnoistorijskim razdobljima, te uočava njihova temeljna stilska i strukturna obilježja; 4. Analizira fenomene konstrukcije i reprezentacije književnoteorijskih pristupa tekstu na konkretnim primjerima; 5. Aktivno procjenjuje i povezuje tradicionalna poetička shvatanja sa savremenim teorijama; 6. Razvija kritičke, analitičke i interpretacijske sposobnosti sa pozicije komparatističkog i inter/trans/kulturalističkog pristupa; 7. Vrijednuje ulogu, značaj i funkciju savremenih teorijskih i kulturoloških usmjerenja; 8. Kritički analizira preporučenu literaturu; 9. Integriše stečena znanja i razvija istraživačke vještine.
Literatura: Teorijska misao o književnosti (priredio Petar Milosavljević), 1991; Povijest književnih teorija (priredio Miroslav Beker), 1986; Uvod u književnost (priredili Z. Škreb i A. Stamač); A. Flaker, Z. Škreb, Stilovi i razdoblja, 1964; Kornelije Kvas, Istina i poetika, 2011; Teorija tragedije (priredio Zoran Stojanović), 1984; Albin Leski, Grčka tragedija, 1995; Poetika humanizma i renesanse (priredio M. Pantić), 1963; Njemački romantičari I-II, 1969; F. Niče, Rođenje tragedije, 1960; Pesništvo evropskog romantizma (priredio Miodrag Pavlović), 1968; Erih Auerbah, Mimesis, 1968; E. R. Kurcivus, Eseji iz evropske književnosti, 1964; R. Velek, Kritički pojmovi (o klasicizmu, racionalizmu i realizmu), 1966; Đ. Lukač, Roman i povijesna zbilja, Zagreb, 1986; R. M. Alberes, Istorija modernog romana, 1967.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: različite forme provjere znanja (seminarski rad, test, usmeni kolokvijum) i završni ispit.
Posebna naznaka za predmet
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. dr Vesna Kilibarda

Naziv predmeta: Književnosti i kulture u kontaktu OZP 2			
Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
0	I	7	5
Studijski program: Doktorske studije Filološkog fakulteta – Nauka o književnosti			
Uslovljenost drugim predmetima:			
Književnosti i kulture u kontaktu je interdisciplinarni studij, koji iz komparativističke perspektive sagledava globalne, društveno-istorijske i književne procese, puteve i načine susreta književnih ostvarenja dvaju ili više kultura, interkulturalne i književne dijaloge, forme njihove koegzistencije i korelacije, analogije i međusobne uticaje, te eventualne razvoje prepoznatljivih tradicija. Dok analizira kontakte kulturnih proizvoda u specifičnim nacionalnim i ekonomskim okolnostima, političkoj dinamici, kulturnim i naučnim tokovima, istorijskim obrtima, religioznim razlikama, kao i urbanim strukturama, ovaj studij podrazumijeva temeljno teorijsko i književno-istorijsko razumijevanje nacionalnih književnih kanona, globalnog diverziteta književnih formi i žanrova, homologija između književne i društvene stvarnosti i receptivne funkcije, kako kad je u pitanju susret između tzv. “veće” i “manje” nacionalne književnosti, tako i kada odnose razvijaju susjedne nacionalne književnosti. Program dijahronijski i sinhronijski fleksibilno obuhvata široki dijapazon individualnih naglasaka u književnosti i kulturi, kulturno-istorijskim periodima, žanrovima, kritičkim i teorijskim školama.			
Sadržaj predmeta: Kroz predavanja, konsultacije, interaktivnu nastavu, kontinuirano pripremanje studenata za obradu planiranih tema, analizu individualnih književnih ostvarenja i međuknjiževnih zajednica, provjeru znanja putem kolokvijuma, izradu istraživačkog (seminarskog) rada i završnog ispita, ovaj kurs razvijaće se kroz sljedeće jedinice koje podrazumijevaju sinhronijsku i dijahronijsku analizu problema: 1. Uvod u predmet, obrazloženje metoda nastave, studentskih zadataka i oblika provjere znanja 2. Genetsko-kontaktna i tipološko-relacijska istraživanja u književnoj komparativistici 3. Devetnaestovjekovno izučavanje <i>Zeitgeista</i> ili “duha vremena”; ruski formalizam 4. Evrocentrična tumačenja, estetička autonomija evropske književnosti i etnografska, istorijska i antropološka utemeljenost ne-evropskih književnosti 5. “Francuska škola”, empirijski i pozitivistički pristup ranog 20. vijeka			

6. "Njemačka škola", ruski i praški strukturalizam
7. "Američka škola", globalni i istorijski pristup, procvat kulturoloških studija
8. Jugoslovenska komparativistika
9. Definisanje teze istraživačkog rada
10. Kolokvijum.
11. Semiološki pristup, postkolonijalna kritika i razvoj transnacionalnih studija
12. Hermeneutička pitanja
13. Teorija recepcije
14. Praksa i teorija književnog prevođenja; analiza individualnih književnih problema i prevoda
15. Definisanje teorijskih osnova i obrazloženje metodologije istraživačkog rada; izvedena bibliografija istraživačkog rada.
16. Predstavljanje istraživačkog rada i završni ispit.

Ishodi:

Poslije uspješnog pohađanja ovog kursa student će moći da:

1. definiše teorijske probleme koji se pojavljaju u različitim slučajevima susreta i poređenja književnih i širih kulturnih tvorevina; uključujući analizu metodologija, stilova i modela interpretacije;
2. kritički poredi žanrove i teme u interdisciplinarnom, intermedijском, inter- i trans-regionalnom kontekstu;
4. postavlja i rješava filozofski orjentisane probleme književne estetike i epistemologije;
5. naučno obrazlaže o pozicioniranju književnosti u različitim društveno-kulturnim kontekstima, o interakciji između književnosti i drugih kulturnih i intelektualnih praksi, te o epistemološkom autoritetu književnog djela;
6. naučno obrazlaže o konfrontiranju ne-zapadnih književnih škola dominantnom zapadnom teoretskom disursu;
7. naučno obrazlaže o susretima kulturnih i književnih identiteta, evoluciji književnih tema i ideja, žanrova, stilova, konvencija, van granica njihovog kulturnog i nacionalnog konteksta;
8. istražuje veze između književnosti i drugih grana društvenih i humanističkih nauka i u ukraštanje književnosti sa drugim kulturnim formama, kao što su film, drama, vizuelna umjetnost, muzika i mediji;
9. identifikuje istorijska i globalna područja u kojima se književnost otvara različitim kulturološkim, lingvističkim, istorijskim i političkim interpretacijama;
10. komunicira svoje ideje i nalaze sa međunarodnom naučnom publikom.

Literatura:

- Baba, Homi. 2004. *Smeštanje kulture*. Beogradski krug: Beograd.
- Casanova, Pascale. 1999. *The World Republic of Letters*.
- CLCWeb: *Comparative Literature and Culture (Library)*.
<https://docs.lib.purdue.edu/clcweblibrary/comparativeliteraturebooks>.
- Damrosch, Damir. 2014. *What is World Literature?*
- Grčević, Franjo. Ur. 1983. *Komparativno proučavanje jugoslavenskih književnosti*. Zavod za znanost o književnosti: Zagreb.
- Hasmi, Alamgir. 1988. *The Commonwealth, Comparative Literature and the World*
- Jaus, Robert. 1978. *Estetika recepcija*. Nolit: Beograd.
- Lotman, J.M. 1978. *Strukturalni prilaz književnosti*. Nolit: Beograd.
- Konstantinović, Zoran. 1984. *Uvod u uporedno proučavanje književnosti*. Književna misao: Beograd.
- Kovač, Zvonko. 2005. *Međuknjiževna tumačenja*. Hrvatsko filološko društvo: Zagreb.
- Kovač, Zvonko. 2001. *Poredbena i/ili interkulturalna povjest književnosti*. Hrvatsko filološko društvo: Zagreb.
- Pažo, Daniel-Anri. 2002. *Opšta i komparativna književnost*. Македонска книга: Скопје.
- Pichois, C., Rousseau A.M. 1973. *Komparativna književnost*. Nakladni zavod Matice hrvatske: Zagreb.
- Pogačnik, Jože. 1986. *Književni susreti s drugima*. Izdavački centar Rijeka: Rijeka.
- Spivak, Gayatri Chakravorty. 2003. *Death of a Discipline*. New York: Columbia Press.
- Tötösy de Zepetnek, Steven and Tutun Mukherjee. Eds. 2013. *Companion to Comparative Literature, World Literatures, and Comparative Cultural Studies*. New Delhi: Cambridge University Press India
- Umberto Eco. 1979. *The Role of the Reader*. Bloomington.

Ženet, Ž. 1985. <i>Figure</i> . Kultura: Beograd.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Prisustvo – do 5 poena (student može ostvariti pravo na sticanje ovih poena po zaključenom petom prisustvu, za svako sljedeće prisustvo dobija se 0,5 poen); Rad u progresu, definisana teza – do 5 poena; Rad u progresu, teorijske osnove i izvedena bibliografija – do 5 poena; Rad u progresu, izvedena i obrazložena metodologija – do 5 poena; Predstavljanje samostalnog istraživanja – do 5 poena; Kolokvijum - do 25 poena Završni ispit – do 50 poena.
Posebna naznaka za predmet: Nastava se obavlja na crnogorskom jeziku.
Ime i prezime nastavnika: dr Marija Krivokapić, vanr. prof.

Naziv predmeta: Pregled lingvističkih teorija OZP 1			
Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Obavezni	I	7	5
Studijski program: Doktorske studije Filološkog fakulteta – Nauka o jeziku			
Uslovljenost drugim predmetima:			
Ciljevi izučavanja predmeta: Ovladavanje osnovnim znanjima o razvoju nauke o jeziku, lingvističkim tradicijama, teorijama, školama i pravcima			
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja sa najznačajnijim lingvističkim tradicijama, sadržaj predmeta obuhvata upoznavanje sa najznačajnijim dostignućima, teorijama i školama nauke o jeziku 19. i 20. vijeka.			
- Upoznavanje sa predmetom - Razvoj nauke o jeziku. Lingvističke tradicije: kineska i indijska - Jezička istraživanja u antičkoj Grčkoj i Rimu, Arapi i Jevreji - Lingvistika u period renesanse i racionalizma. Gramatika Port-Royal - Jezička ispitivanja u XIX vijeku. Prvi komparatisti, Humbolt - Mladogramatičari - Jezička ispitivanja u XX vijeku, nestrukturalne škole - Ferdinand de Sosir – strukturalizam - Ženevska škola - Praški lingvistički kružok - Kopenhaška škola – glosematika - Funkcionalna lingvistika Andrea Martinea - Američki strukturalisti - Generativna gramatika Noama Čomskog - Kognitivna lingvistika			
Opterećenje studenta:			
Ishodi: Nakon što položi ovaj ispit student/kija bi trebalo da:			
- Opiše karakteristike i rezultate lingvističkih tradicija: kineske, indijske, grčke, rimske, arapske i jevrejske - Navede odlike lingvistike u periodu renesanse i racionalizma i gramatike Port-Royal - Istakne najvažnije pojave jezičkih ispitivanja u XIX vijeku: komparatisti, Humbolt i mladogramatičari - Objasni jezička ispitivanja u XX vijeku: nestrukturalne škole			

5. Upoređuje rezultate evropskog (Sosir, Ženevska, Praška, Kopenhaška škola) i američkog strukturalizma (Blumfeld, Boas, Sapir, Li Vorf) 6. Analizira postavke generativne gramatike i kognitivne lingvistike
Literatura: Milka Ivić, <i>Pravci u lingvistici I i II</i>, Beograd, 2001; Milivoje Minović, <i>Uvod u nauku o jeziku</i>, Sarajevo, 1989; Dubravko Škiljan, <i>Pogled u lingvistiku</i>, Zagreb, 1985; Žorž Munen, <i>Istorija lingvistike</i>, Beograd, 1996; Bertil Malmberg, <i>Moderna lingvistika</i>, Beograd, 1979.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Dva testa sa 23 poena (ukupno 46), Učešće u debatama i aktivnost na času 4 poena, Završni ispit sa 50 poena, Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 51 poen.
Posebna naznaka za predmet
Ime i prezime nastavnika i saradnika: prof. dr Rajka Glušica

	Naziv predmeta:	Lingvokognitivna istraživanja OZP 2		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
	OBAVEZAN	I	7	5
Studijski programi za koje se organizuje: Doktorske studije Filološkog fakulteta – Nauka o jeziku				
Uslovljenost drugim predmetima:				
Ciljevi izučavanja predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima analize teksta i diskursa u svijetlu savremenih kognitivnih, lingvokulturoloških i psiholingvističkih istraživanja.				
Ime i prezime nastavnika i saradnika: Prof. dr Ana Pejanović				
Metod nastave i savladanja gradiva: Predavanja, seminarski rad, kolokvijum.				
Sadržaj predmeta:				
Pripremna nedjelja				
I nedjelja		Lingvokognitivni pristup komunikaciji.		
II nedjelja		Jezik kao fenomen kulture.		
III nedjelja		Međukulturna komunikacija. Jezička i kulturna kompetencija.		
IV nedjelja		Jezičko značenje i jezička slika svijeta. Nacionalno-kulturna specifičnost građenja diskursa.		
V nedjelja		Pojam lingvokulturne zajednice. Kognitivna baza. Mentefakti.		
VI nedjelja		Invarijant percepcije mentefakata.		
VII nedjelja		Književnoumjetnički tekst kao građa za proučavanje kulturnih fenomena		
VIII nedjelja		Precedentni fenomeni.		
IX nedjelja		Precedenti ime. Precedentna situacija.		
X nedjelja		Precedentni tekst. Precedenti izrazi.		
XI nedjelja		Koncepti, artefakti, stereotipi, kulturni kodovi i etaloni kulture.		
XII nedjelja		Lingvokulturni aspekt folklor		
XIII nedjelja		Lingvokulturni aspekt mitologije		
XIV nedjelja		Lingvokulturni aspekt frazeologije		
XV nedjelja		Lingvokulturni aspekt paremiologije		
XVI nedjelja		ZAVRŠNI ISPIT		
Završna nedjelja				

Literatura:

- Алефиренко Н. Ф. *Фразеология и когнитивистика*. Белгород, 2008.
- Брилева И. С. и др. *Русское культурное пространство: Лингвокультурологический словарь*: Вып. первый. Москва, 2004.
- Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. *Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: лексического фона, речемыслительных тактик и сапиентемы*. Москва, 2005.
- Вежбицкая А. *Понимание культур через посредство ключевых слов*. Москва, 2001.
- Красных В. В. *«Свой, среди «чужих»: миф или реальность*. Курс лекций. Москва, 2002.
- Красных В. В. *Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология: Курс лекций*. Москва, 2002.
- Караулов 2003: Ю. Н. Караулов. *Русский язык и языковая личность*. Москва, 2003.
- Колесов 2002: В. В. Колесов. *Философия русского слова*. Санкт-Петербург, 2002.
- Корнилов 2003: О. А. Корнилов. *Языковые картины мира как производные национальных менталитетов*. Москва, 2003.
- Маслова В. А. *Лингвокультурология*. Москва, 2006.
- Маслова В. А. *Введение в когнитивную лингвистику*: Учеб. пособие. 2-е изд., испр. Москва, 2004.
- Мршевић-Радовић Драгана. *Фразеологија и национална култура*. Београд, 2008.
- Пејановић, Ана. *Фразеологија Горског вијенца и његових руских превода*. Фразеолошки жанрови, културни концепти, руски преводи. Подгорица, 2010.
- Пејановић, Ана. Синтакса, семантика и лингвокултурологија компаративних фразеологизама. Бања Лука, 2015.
- Pejanović Ana. *Njegoševe krilateme*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2011, knj. 29, s. 79–86.
- Pejanović Ana. *Precedentni fenomeni ili kako i zašto se aktualizuju Njegoševe riječi danas*. – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 8–11. IX 2010). [Knj.] 40/1: Dva veka savremenog srpskog književnog jezika. Beograd, 2011, s. 73–79.
- Pejanović Ana. *Frazeološki i etnokulturni aspekt Vukovih Poslovica*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2014, knj. XIX, s. 325–334.
- Pejanović Ana. *Folklorna frazeologija kao intertekst u umjetničkoj književnosti (folklorni precedentni fenomeni)* – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 8–11. IX 2010): Beograd, 2014, (u štampi)
- Pejanović Ana. *Konceptualni status leksema obraz u srpskoj frazeologiji*. – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 9–12. IX 2009). [Knj.] 39/1: Književnost i kultura [II]. Beograd, 2010, s. 405–415
- Pejanović Ana. *Gorski vijenac kao precedentni tekst*. – Stil, Beograd, 2009, br. 8, s. 236–242.
- Pejanović Ana. *Frazeologija i precedentni fenomeni u poetici književnoumjetničkog teksta*. (Sila Branka Brđanina Bajovića). – Stil, Beograd, 2011, br. 10, s. 271–276.
- Pejanović Ana. *Krilatika i politika. (Precedentni fenomeni u političkom diskursu)*. – Nauka i politika. Zbornik radova sa naučnog skupa (Pale, 22–23. maj 2010.). Pale, 2011, s. 135–141.
- Пеянович. А. Б. *Вербализация концепта „ОБРАЗ“ в сербской фразеологии*. Когнитивно-прагматические векторы современного языкознания: сборник научных трудов // – Москва: Флинта: Наука, 2011. s.198–204.
- Ристић, Радић-Дугоњић 1999: Стана Ристић, Милана Радић-Дугоњић. *Реч. Смисао. Сазнање (студија из лексичке семантике)*. Београд, 1999.
- Славянская мифология 2002: *Славянская мифология*. Энциклопедический словарь. Изд. 2-е. Москва, 2002.
- Степанов Ю. С. *Константы: Словарь русской культуры*: Изд. 3-е, испр. и доп. Москва, 2004.
- Чайкановић 1994 : Веселин Чайкановић. *Сабрана дела из српске религије и митологије*. Рукопис приредио Војислав Ђурић. Београд, 1994.